

Cantania Brussel

Oproep aan leerkrachten

Een klasproject voor leerlingen van het 4e tot en met het 6e leerjaar

Wat is Cantania?

Cantania is een participatief zangproject voor leerlingen uit het 4e, 5e en 6e leerjaar van de lagere school. Het is de bedoeling om zingen weer duurzaam in de klas te verankeren en na het project te blijven zingen. Met zingen stimuleer je de eigenwaarde van je leerlingen en bevorder je het samenhorigheidsgevoel.

Tijdens 4 workshopdagen, verspreid over het schooljaar, krijg je - als leerkracht - de nodige tools aangereikt om samen met je leerlingen te zingen. In de klas ga je ermee aan de slag en leer je jouw leerlingen een nieuw muziekstuk aan. De cantate is geschreven op maat van de leerlingen: thematisch, inhoudelijk, tekstueel en muzikaal.

De liederen van de cantate zijn tweetalig, de leerlingen zingen in het Frans en het Nederlands wat een extra troef is van het project.

Aan het einde van het schooljaar wordt het muziekstuk opgevoerd als een totaalspektakel bij Bozar. Ouders, familie en vrienden komen luisteren naar de jonge koorleden, die begeleid worden door professionele muzikanten van het Belgian National Orchestra.

Met Cantania krijgen de kinderen, hun leerkrachten en hun ouders op een fijne en kwalitatief hoogstaande manier zin om samen te zingen. Het Spaanse muziekinstituut l'Auditori ontwikkelde dit project meer dan 25 jaar geleden.

Wat zijn de doelstellingen van het project Cantania?

- Leerlingen en leerkrachten een onvergetelijke ervaring bieden om samen met professionele muzikanten en solisten te zingen in de prestigieuze Henry Le Bœufzaal bij Bozar.
- Leerkrachten vertrouwd maken met het zingen in klasverband (versterken van competenties en aanreiken van nieuwe benaderingen) zodat ze ook op lange termijn – na Cantania - blijven zingen met hun leerlingen en er de meerwaarde van inzien.
- Leerlingen laten kennismaken met cultuur, het artistieke, en meer specifiek met het muziekdomein.
- Stimuleren van creativiteit, artistiek bewustzijn, zelfvertrouwen, emotionele ontwikkeling bij de leerlingen.
- Leerlingen aanzetten tot een zekere discipline door hen bewust te maken van het proces dat voorafgaat aan het evenement: werk van de componist, muzikanten en solisten, scenografie, accessoires, techniek, repetities ...
- Leerkrachten nieuwe methodieken aanreiken die bijdragen tot de persoonlijke en cognitieve ontwikkeling van de leerlingen: stimuleren van creativiteit, concentratie, memorisatie, luistervaardigheid, leren samenwerken ...
- Leerlingen en leerkrachten via een muzikaal verhaal laten kennismaken met een actuele vraagstelling en maatschappelijke tendensen waarrond ze een jaar lang kunnen werken.

Wat nieuws voor Cantania 2022-2023?

De cantate die tijdens het schooljaar 2022-2023 zal worden uitgevoerd, is gebaseerd op een muziekstuk gecomponeerd door Liesa Van der Aa en op tekst van Carl Norac.

Duizend-en-een keer een stad

Er was eens een stad, Brussel of overal.

In die stad leven 2 kinderen, met verborgen talenten.

De ene Dario: woordkunstenaar die al stappend (en vallend) gedichten verzint.

De andere Ella: een uitvindster die klanken verzamelt en er muziek van knutselt.

Als bij wonder, of stond het ergens geschreven, botsen hun paden.

Samen kunnen ze de wereld aan, denken ze. Superheroes!

En die wereld heeft hen nodig, want hij loopt levensgevaar. Maar klinken hun kinderstemmen wel luid genoeg om de wereld te redden...

Het is een eclectische, ritmische cantate vol poëzie, melodieën en vrolijk provocerende klanken. In dit werk worden de vindingrijkheid, de creativiteit en de (al dan niet verborgen) talenten van iedereen geëerd. Op het podium worden de studenten begeleid door professionele musici.

Hoe verloopt het project?

1. Inschrijving

De inschrijving loopt **van 8 juni tot en met 26 juni 2022** via een online formulier te vinden aan het eind van dit document.

Dit online formulier is nog geen definitieve inschrijving. We maken een uiteindelijke selectie van de geïnteresseerde scholen, en houden er rekening mee dat de deelnemers representatief zijn voor de Brusselse context.

Een definitief antwoord of je aan de editie 22-23 kan deelnemen, krijg je op 29 juni 2022.

Criteria die we mee in rekening brengen zijn:

- Evenredige vertegenwoordiging van Nederlandstalige en Franstalige scholen.
- Geografische spreiding van de scholen over het Brusselse gewest.
- Diversiteit van het type onderwijs, ook klassen uit bijzonder onderwijs zijn welkom.
- Evenwichtige verhouding tussen de deelnemende klassen (ook qua leeftijd).
- Motivatie van de deelnemende leerkracht.

2. Vormingsdagen voor leerkrachten

De leerkrachten krijgen tijdens het schooljaar 4 dagen een workshop te Bozar. Deze workshops zijn verplicht en vinden plaats van 9u tot 15u30 op onderstaande data:

- 17/10/2022
- 15/11/2022
- 23/01/2023
- 13/03/2023

Deze workshops zijn enkel met de leerkrachten, en dus zonder de leerlingen. Hier wordt aandacht besteed aan de compositie en werken we aan vocale technieken als ademhaling, plaatsing van de stem of klankkleur. We geven ook praktische tips over hoe je op een ludieke en kwalitatieve manier kan zingen met je klas. Je krijgt partituren, een audio-opname van de cantate en een didactisch dossier met filmpjes om mee aan de slag te gaan.

Op vraag van de leerkrachten worden extra zangnamiddagen ingelast om de muziek nog beter onder de knie te krijgen en ook wat notenleer op te frissen.

3. Oefenen in de klas

Je gaat aan de slag met het muziekstuk in je eigen klas. We raden aan om 1,5 tot 2 uur per week te wijden aan het zingen. Je kunt zelf kiezen hoe je de tijd verdeelt, bijvoorbeeld twee keer een blok van een uur, elke dag een kwartier, enzovoort. We raden aan om je collega's van andere vakken te betrekken, bijvoorbeeld de leerkracht Frans voor het aanleren van de teksten of de leerkracht lichamelijke opvoeding voor de bewegingen. Het is belangrijk dat het oefenen in de klas een plezier is en blijft voor leerlingen en leerkrachten.

Tijdens dit proces zal minstens één keer iemand van Bozar komen observeren om de leerkracht te ondersteunen.

4. Generale repetitie en concert

Op voorhand krijgt elke klas de kans om 2 keer te repeteren te Bozar, samen met de andere klassen (data te bevestigen in februari/maart).

De generale repetitie en het concert met 8 professionele muzikanten en solisten vindt plaats op zaterdag 10 juni 2023. Eén of 2 extra begeleiders zijn noodzakelijk op de dag van

het concert om de kinderen mee te begeleiden in de loges, tijdens de verplaatsingen maar ook op scène (een collega of ouder).

Voorwaarden om deel te nemen

- Beschikbaar zijn de dag van het slotconcert, zaterdag 10 juni 2023.
- Gemotiveerd zijn om samen met je leerlingen te zingen.
- Titularis zijn van het 4e, 5e of 6e leerjaar... Klassen uit het bijzonder onderwijs zijn ook welkom.
- We aanvaarden in eerste instantie slechts 2 klassen van éénzelfde school.
- Niet hebben deelgenomen aan de 3 voorgaande edities op rij.
- Niet 2 X deelnemen met dezelfde leerlingen. We willen iedereen de kans bieden deze ervaring te beleven.
- Deelname aan één van de infosessies te Bozar bij een eerste editie.
- Deelname aan de voorbereidende workshops.
- Wekelijks tijd vrijmaken om te zingen met je klas.
- Alle liederen aanleren – zowel de Franstalige als de Nederlandstalige.
- Aanleren van de bewegingen.
- Maken van attributen en nodige kostuums voor het concert.
- Eén persoon zoeken die je de dag van het concert kan helpen in de loge en die mee op scène staat tijdens het concert.
- Deelname aan de evaluatie-momenten voor Cantania:
  - invullen verwachtingsfiche bij aanvang van het project
  - 2 evaluatie-momenten plannen met je leerlingen
  - deelname eindevaluatie: schriftelijke vragenlijst en mondeling gesprek.

Theoretische kennis van zang en muziek is niet noodzakelijk om te mogen of kunnen deelnemen aan het project.

Prijs

De deelnameprijs bedraagt:

- 170€ per deelnemende klas
- 30 € per extra leerkracht die deelneemt aan de vormingen

Dit omvat:

- Vormingen (4 volledige dagen)
- Didactisch materiaal
- Toegang tot de blog van Cantania
- (gratis) slotconcert op zaterdag 10 juni 2023
- Ondersteuning tijdens het traject

Als school kan je bijkomende ondersteuning vragen van een muziekpedagoog om de leerkracht enkele sessies te ondersteunen. Hiervoor vragen we een bijdrage van 140 €/uur. Natuurlijk kan je ook beroep doen op de plaatselijke muziekacademie, muzikale ouder of collega die je wil ondersteunen.

Infosessies

Infosessies in groep waar je al jouw vragen kan stellen m.b.t. het project worden in Bozar georganiseerd op de volgende data:

- 20 juni 2022 van 12u30 tot 13u30 in het Frans, online
- 22 juni 2022 van 15u30 tot 16u30, in Bozar
- 24 juni 2022 van 12u30 tot 13u30 in het Nederlands, online

Indien dit je eerste deelname aan Cantania is, is deze infosessie verplicht. Inschrijving voor de infosessie gebeurt via het inschrijvingsformulier.

Indien geen enkele van deze data mogelijk is, gelieve dan individueel een afspraak te maken en twee voorstellen van data door te mailen naar Laurence Ejzyn via laurence.ejzyn@bozar.be.

Wij hopen je binnenkort te kunnen verwelkomen voor dit onvergetelijke avontuur!

Om je aan te melden voor de editie 22-23 van Cantania, gelieve dit online formulier in te vullen: <https://forms.gle/BmM6TZSFL5AttoKaA>

Het artistieke team van de editie 2022-2023

Carl Norac, dichter

De Belgische dichter Carl Norac werd in 1960 in Mons geboren en is de zoon van een schrijver en een actrice, Pierre en Irène Coran. Aanvankelijk leraar Frans, vagebondsbibliothecaris, journalist, hoogleraar literatuurgeschiedenis aan het Koninklijk Conservatorium van Bergen, leeft hij nu al meer dan twintig jaar van zijn pen. Hij heeft talrijke gedichtenbundels en reisverslagen gepubliceerd.

Carl Norac is ook de auteur van meer dan 80 boeken met verhalen en poëzie voor kinderen, vertaald in 47 talen wereldwijd. Sommige van zijn boeken als *Les mots doux* ("Ik hou zoveel van je") kenden een wereldwijd succes (nr. 1 in de Verenigde Staten toen het in februari 1996 uitkwam). Verschillende boeken werden in het Nederlands vertaald door De Eenhorn, Lannoo of Querido.

Zijn poëtische teksten op muziek zijn uitgevoerd in het Châtelet, de Munt, de Opéra Comique en de Philharmonie van Parijs.

Sinds 2017 is een Franse school in de Loiret naar hem vernoemd.

In 2020/2021 was hij de Nationale Dichter des Vaderlands van België.

Na 20 jaar in de Loiret te hebben gewoond, woont hij nu in Oostende.

Liesa Van der Aa, componist

Liesa Van der Aa is een van de meest veelzijdige kunstenaars van het moment. Met Frank Zappa, David Bowie, Bach, Pasolini en Betty Davis als vaste inspiratiebronnen is ze actief als violiste, regisseuse, componiste, zangeres, actrice, theater- en filmmaakster.

Liesa Van der Aa studeerde in 2008 af aan het Antwerps Conservatorium. Aan het begin van haar carrière maakte ze naam als actrice, voornamelijk in het theatercircuit en geleidelijk aan overgaand naar de televisie.

In 2012 debuteerde ze als performer/muzikante met haar soloalbum *Troops* en verwierf een nominatie voor de prijs voor beste muzikant bij de MIA's 2012.

In 2017 richtte Van der Aa het muzikaal labo One Trick Pony op. One Trick Pony onderzoekt de grenzen tussen inhoud, muziek en beeld.

Naast eigen werk werkte ze ook samen als componiste met filmregisseurs Gilles Coulier en Michalis Konstantatos. Haar soundtrack voor de film *Cargo* werd bekroond met een Ensor voor beste muziek. Ze werkt/werkte samen met Ictus Ensemble BXL, Solistenensemble Kaleidsokop Berlin, FC Berman, Guy Cassiers, Tim Mielants, Hugo Matthijsen, Baloji Tshiani, Concertgebouw Brugge, Eden Charleroi, Ancienne Belgique en het M HKA.

Voor Cantania werkt Liesa samen met Stefaan De Rijcke als co-writer, arrangeur en transcriptor.

[Music Matters op 11 maart 2020: Dirk Proost en Liesa Van der Aa | Klara - Blijf verwonderd](#)

Stefaan De Rycke, violist en arrangeur

Stefaan De Rycke, geboren op 29 december 1989 te Gent, kwam in aanraking met de viool via zijn vader (contrabassist) op driejarige leeftijd. Hij studeerde af aan de muziekacademie te Gentbrugge, vervolgens behaalde hij het bachelordiploma uitvoerende muziek aan het conservatorium van Gent met onderscheiding (2010), waar hij lessen volgde bij Mikhail Bezverkhni en Lilia Umnova.

Stefaan trad al een aantal keer op als solist met orkest en in maart 2011 won hij de tweede prijs op het “concours international pour jeunes violonistes” te Namen.

Hij studeerde verder aan het conservatorium van Maastricht (2010 – 2013) en Antwerpen (2013 – 2014). In September 2014 verhuisde Stefaan naar New Jersey, USA, om er een jaar te studeren onder leiding van het internationaal befaamde Shanghai strijkkwartet, docerend aan de Montclair State University. Stefaan trad op met het strijkkwartet in maart 2015 in Carnegie Hall, New York.

Momenteel is Stefaan violist bij Symfonieorkest Vlaanderen. Daarnaast is hij actief als violist, componist en arrangeur bij diverse ensembles zoals Les Chats Noirs, Hooverphonic, Guido's Orchestra, Jan Verstraeten, Liesa Van Der Aa en Antwerp Symphony Orchestra. Verder werkt hij samen met Markus Schimdt aan muzietheaterproducties in Genève waar hij de muzikale leiding neemt als violist, acteur en componist.

Het pedagogisch team

Ruby De Bruyne, pedagogische ondersteuning

In de voorbereiding van dit Cantania-concert coacht muziekpedagoge Ruby De Bruyne de leerkrachten doorheen de muziek en regie met allerlei tips en didactisch materiaal.

Verder is Ruby dirigente van de kinderkoren van de Jetse Academie en freelance docent voor Koor & Stem.

Voor Cantania trainde Ruby bij L'Auditori met Elisenda Carrasco. Zij begeleidt het project sinds de eerste editie in Brussel in 2014.

David Ramael, leiding

David Ramael is oprichter en artistiek directeur van Boho Strings, een innovatief strijkorkest gevestigd in Borgerhout. Hij behaalde diploma's in orkestdirectie en musicologie, en studeerde aan het Koninklijk Conservatorium Brussel, de Université Libre de Bruxelles, Universität Wien en de University of Minnesota.

Zijn muzikale keuzes worden vooral gedreven vanuit een sterk sociaal engagement. Hij dirigeert regelmatig het Belgian National Orchestra, het Orchestre Philharmonique Royale de Liège, en in 2022 maakt hij zijn debuut bij het Antwerp Symphony Orchestra.

Sinds 2019 is hij de dirigent van Cantania.

Vital Schraenen, regie

Vital Schraenen is schrijver, vertaler, regisseur, acteur, lichtontwerper en scenograaf. Hij werkte voor verschillende theater-, dans-, muziektheater-, circus- en operagezelschappen in België en in het buitenland.

In 2017 regisseerde Vital Schraenen schoollopen op straat voor Cantania, een engagement dat hij opnieuw aanging in 2018 voor *Schaduwkind*, in 2019 voor *Quartier Liberté* en in 2022 voor *Tussen twee werelden*.